

og nødvendigt, og jeg vilde derfor ønske, at det saa hurtigt som muligt maatte gaae igjennem dette Thing, efterat det i to Sæssioner har været Gjenstand for Overveielse i Folkethinget og nu eenstemmigt eller næsten eenstemmigt er kommet til os.

Safs: Jeg er enig med den sidste ærede Taler i hvad han fremførte angaaende § 2, og allerede i mit Svar til den første ærede Taler i Aften (Frølund), hentydede jeg til det Samme, nemlig at Lovudkastet kun er et Tillæg til Loven af 2den Mai 1855 og i Hovedsagen kun vedrører den Bestemmelse i denne Lov, hvorefter disse Børn ere forpligtede til efter Tilfælde at møde til offentlig Examen. Paa den anden Side er den sidste ærede Taler enig med mig i, at det var godt, om man ved et Endringsforslag kunde faae den Bestemmelse ud af Lovudkastet, ifølge hvilken dette kun skal gjælde for Landet og ikke for Kjøbenhavn, saa at altsaa den samme Frihed i denne Retning kom Kjøbenhavn tilgode.

Hvad § 1 angaaer, maa jeg have hyttet mig uklart, men jeg har ikke overseet, hvad den ærede sidste Taler bemærkede, nemlig, at det er Religionsunderviisningen i det Hele taget, og ikke blot den, som meddeles i det 14de Aar, der er Tale om; men mine Bemærkninger gik kun ud paa, at det alligevel til Syvende og Sidst er den Præst, hos hvem Børnene skulle gaae til Konfirmation, som det nærmest vedkommer at bedømme deres Religionskundskaber. Med Hensyn til, hvad der ellers er bemærket mod § 2, skal jeg kun udtale, at min fleeraarige Erfaring, med Hensyn til Skolevæsenet saavel i Kjøbstæder som paa Landet, gaaer ud paa, at en levende Konkurrence især i Kjøbstæderne fremmer Underviisningen. Naar der er private Skoler, og der lægges saa faa Hindringer i Veien for dem som muligt, — hvad der er skeet overalt i de jydske Kjøbstæder, hvor jeg er bekendt —, saaledes at Børnene blive examinerede i deres egen Skole, hvor da Alle, baade Præst og Skolekommission og Skoleinspektion ifølge en Slags stiltiende Overenskomst komme og overvære Examen, saa er det Noget, der altid har været til stort Gavn; thi det maa ansæses og har altid ansæses saavel Læ-

verne ved selve disse Skoler som Lærerne ved de offentlige Borger- og Almueskoler. Konkurrencen er derfor til stort Gavn, og jeg stemmer ganske overeens med den næstsidste ærede Taler (Rasmussen) deri, at mange, mange Steder er det Gud fkee Lov kommet saa vidt her i Landet, at Folk, og det endog lige ned til den allerimpleste Mand, nu langt mere end forhen ønske at faae deres Børn godt underviste; vi maae haabe, at det vedbliver at gaae fremad i saa Henseende og ikke tilbage, og det kunne vi være visse paa, at jo lettere vi gjøre det for Folk at overvære Examinerne, en desto mere selvstændig Dom kunne de fælde om, hvorvidt deres Børn blive godt underviste. Jeg skal derfor, i alt Fald i det Væsentlige, anbefale dette Lovforslag, og forsaavidt det var den ærede Talers Mening, at Nedsættelsen af et Udvalg vilde kunne standse eller forsinke Lovens Udkommen, skal jeg ikke, hvad jeg først tænkte paa, foreslaae Nedsættelsen af et saadant. Det vilde rigtignok være mig meget kjært, om disse Ord i § 2, „udenfor Kjøbenhavn“ kunde blive udelatte; men det kan jo vel alligevel skee ved et Endringsforslag til Sagens 2den Behandling.

F. Nielsen: Den ærede 4de Landsthingsmand for Ste Arreds (Strøm) hittede, at jeg var i Bilsfarelse med Hensyn til denne Lov og havde viist det ved mine Ytringer. Jeg er derimod af den Overbeviisning, at det virkelig er ham selv, der er i Bilsfarelse, idet han ikke har lagt Mærke til, at vel annoncerer Lovforslaget sig som et Tillæg til Loven af 2den Mai 1855, og synes kun at gaae ud paa et Par enkelte Punkter i denne Lov, men at Lovforslaget dog tillige ved en tilføjet Bestemmelse gaaer ud paa noget ganske Andet, nemlig paa i høi Grad at udvide Netten til at aabne Skoler. Naar nemlig Loven af 2den Mai 1855 giver Forældre Lov til selv at sørge for deres Børns Underviisning, naar de kun fremstille dem til den offentlige Examen, og de da befindes dygtige, saa indeholder dette ikke, at en hvilken som helst Person har Lov til at aabne en Skole. Der er sagt, at Forældrene kunne antage hvem de vilde til at give deres